

بگیرند. گلدان‌های پلاستیکی می‌توانند انتخاب خوبی باشند. طیف وسیعی از گیاهان علفی، چمن‌های همیشه سبز، درختچه‌های کوچک، گیاهان و حتی میوه‌ها و سبزی‌ها را می‌توان در دیوار سبز کاشت و پرورش داد. سعی کنید دیوار سبز را در فضایی با گردش هوای مناسب قرار دهید؛ به این ترتیب گیاهان بیشتر می‌توانند هوای خانه را تصفیه کنند. اگر به دنبال دیوار سبز حرفه‌ای هستید، ساخت آن را به متخصصان بسپارید.

دیوار سبز یک راه عالی برای اضافه کردن گیاهان به خانه و تازه کردن یک فضای با ساخت دیوار سبز یک نگاه مدرن و جذاب را به خانه خود اضافه کنید؛ به ویژه اگر در خانه‌های کوچک زندگی می‌کنید و دست‌تان برای اختصاص دادن یک فضای وسیع به گل و گیاه بسته است. ساخت دیوارهای سبزی از ایده‌های قدیمی کاشت بوته‌ها و گیاهان بالارونده روی دیوار گرفته شده است. پس از انتخاب و نصب یک قاب محکم کلی برای دیوار سبزی، نیاز به گلدان‌هایی دارید که گیاهان در آنها قرار

اول باغچه کاشتم بعد خانه ساختم

شهروند ۸۱ ساله پایتخت، حیاط خانه‌اش را بکرترین و پاک‌ترین نقطه تهران می‌داند

محمدصادق خسروی علیا

باغبان یکی از آبادترین باغچه‌های تهران مرد ۸۱ ساله‌ای است که وقتی از او می‌پرسی چند

سالتان است، می‌گوید: جوانی هستم ۱۸ سال به

بالا صفا الله لطفی ببارود، نه گرد سفیدی موهایش را باور دارد نه سن و سالش را؛ «باور کنید اصلا احساس پیری نمی‌کنم.» این جوان قدیم، راز سرزندگی و احساس خوبش را در دلدادگی به گل و گیاه می‌داند. باغ او هکتاری نیست، به صد متر هم نمی‌رسد. مساحت آن فقط ۵۰ متر است اما همین باغچه کوچک، باغ بزرگی است با انواع گل‌ها و ۱۴۰ گونه گیاهی. این باغ امروز و دیروز نیست، ۴۴ سال قدمت دارد. باغبان آن از ساکنان قدیمی این کوچه و محله است. سال ۱۳۵۸ در تهرانسر خانه ساخت و ساختمان خانه‌اش نیمه‌کاره بود که پدرها، نهال‌ها و نشاها را در باغچه این حیاط نشانند.

شهر به شهر به دنبال گل‌ها

باغبان عاشق پیشه، اصلا نمی‌داند چطور و از کی عشق و علاقه به گل و گیاه به دلش افتاده و ابدی شده است. او هر چه به خاطر دارد، هر کجا و هر لحظه‌ای، مجنون گل‌ها بوده و از آنها انرژی گرفته است. قبل از اینکه خانه‌ام را بسازم باغچه کاشتم. آدم‌ها وقتی مشغول ساخت‌وساز خانه‌شان می‌شوند از آجر روی آجر گذاشتن لذت می‌برند. نمی‌خواهم بگویم که من لذت نمی‌برم خدا را شکر بابت سسقی که بالا سرمان است اما چشم من به دنبال گل‌های باغچه بود. علاقه‌ای که به گل و گیاه دارم، دست خودم نیست. آدم وقتی عاشق باشد و به چیزی علاقه‌مند، پایش بیفتد جور هندوستان هم می‌کشد. بارها شده که برای به‌دست آوردن گل و گیاه مورد علاقه‌ام به این شهر و آن شهر سفر و ساعت‌ها مسافرت کرده‌ام تا آن را به‌دست بیاورم.

سفر رازقی‌ها از اسپانیا به ایران

سال‌ها قبل برای دیدار دخترش که در کشور اسپانیا تحصیل می‌کرد به شهر مادرید رفت. از آنجا که این آقای عاشق پیشه گل و گیاه به هر جا که سفر می‌کند، به پوشش گل و گیاه آن منطقه توجه ویژه‌ای دارد، در مادرید هم چشمش به گمشده زیبارویی می‌افتد و تصمیم می‌گیرد هر طور که شده او را به‌دست بیاورد؛ از یک خیابانی که شیب تندی هم داشت و یک کامیون پایین می‌آمد که به‌خاطر آن سراسیمگی می‌توانستم داخل کامیون را ببینم. داخلش پر از گل‌های رنگارنگ بود. کامیون را تعقیب کردم و به یک گلخانه رسیدم. آنجا با یک مرد اسپانیایی آشنا شدم که مثل خودم عاشق گل و گیاه بود. در میان گل‌های رنگارنگ و زیبا، یک نمونه گل رازقی هوش و حواسم را برد. گل بسیار زیبا و خاصی بود. از باغبان اسپانیایی سراغ مزارع آن گل‌ها را گرفتم. تصور می‌کردم مزارع در اسپانیاست اما او در جواب گفت در سفر به ژاپن این نوع رازقی را به اسپانیا آورده. ۳ شاخه از آن رازقی‌ها را با گلدان به ایران آوردم. آنها را هم در باغچه‌ام پرورش دادم.

از عجایب باغبان و اخلاق عجیب گل‌ها

با گل‌ها حشر و نشر عجیبی دارد. شاید دور از ذهن بنظر برسد اما لطفی گیاهان را با عمق وجودش حس می‌کند طوری که که انگار زبان آنها را می‌فهمد؛ «گل‌ها احساس دارند. با آنها حرف می‌زنم. زبان‌شان را می‌فهمم. مثلا گاهی گل‌ها احساس تنهایی و غربت می‌کند. باید با آنها صحبت کرد. به گل و گیاهان همیشه احترام می‌گذارم فرقی نمی‌کند گل‌های این باغچه باشد یا هر کجای دنیا و خاطراتی تعریف می‌کند که چطور یک نمونه از گل‌هایش تا گه‌ها پزمرده شد؛ باورتان نمی‌شود یک نمونه گل در باغچه‌ام داشتم که بنظر با باغچه‌ام جور نبود. با خود گفتم این به باغچه من نمی‌آید باید آن را عوض کنم. این جمله را به زبان نیاوردم و فقط در ذهن و فکرم زمزمه‌اش کردم. فردای آن روز با وجود آنکه مانند هر روز به آنها رسیدگی کرده بودم در اوج ناباوری دیدم که تمام گل‌های آن نمونه خاص پزمرده شده‌اند. به‌خاطر آن تفکر و احساس این بلا سرشان آمد. از آنها معذرت‌خواهی کردم، نازشان را خریدم. بعد از آن دوباره گل‌ها جان گرفتند. از این موارد زیاد پیش آمده باور کنید چه گل‌های خشکیده‌ای که با حرف زدن و احترام گذاشتن در این باغچه دوباره سبز نشده‌اند. چند روزی است باغبان ۸۱ ساله یک عمل جراحی باز قلب انجام داده، اما بسیار قیبراق و پراترزی صحبت می‌کند او تخت خوابش را کنار پنجره قرار داده، رو به باغچه آبادش. به گل‌هایش خیره‌است و گاهی با آنها از پشت پنجره صحبت می‌کند. لطفی می‌گوید: سنم ۸۱ سال به بالا و در کنار این باغچه پیری بی‌معناست.

خانه باید سرسبز باشد

۴۰ سال پیش وقتی مرد باغبان در این زمین ۲۵۰ متری خانه‌اش را می‌ساخت، تهرانسر خیلی سرسبزتر از الان بود. لطفی می‌گوید: همه خانه‌ها حیاط‌های بزرگ داشتند، با باغچه‌ای کوچک و بزرگی که با سلیقه خودشان سبزی کاری، گل کاری یا درخت کاری می‌شد. کوچه و خیابان‌ها پر از درخت و سرسبز و جلو در هر خانه‌ای لافل یک درخت قد کشیده بود. اما افسوس، روزگار است دیگر. همه افتادند به جان خانه‌ها، حیاط‌ها و باغچه‌ها. ملکشان را کوبیدند و برج ساختند. ولی من زیر بار نرفتم. ارزش زندگی خیلی بیشتر از این خراب کردن‌ها و ساختن هاست. من می‌خواهم در خانه‌ام زندگی کنم و لذت ببرم. خانه باید سرسبز باشد.

یک گله جا و این همه گل

بازنشسته‌ای است که اهالی تهرانسر او را به‌عنوان شهروند نمونه گل و گیاه منطقه می‌شناسند. او می‌گوید: به خاطر وجود این گیاهان هوای خانه ما با هوای کل تهران فرق دارد بسیار پاک و بکر است. بیش از ۱۰ نوع درخت انگور، ۱۵ نوع درخت میوه و ۱۴۰ رز زیا در این گله جا کاشته‌ام. رزهای پایه بلند هلندی این باغچه هر گلسش به اندازه دو کف دست است. بوته‌های گل کلماتیس، شمعدانی، آلا ری یا برگ انجیری، کاکتوس، آلوئه‌ورا، شویدی، کوکب، گل ساعت، گل کاغذی، درختان انگور، عناب، آلبالو، سیب، انجیر، هلو انجیری و بادام فقط بخشی از ۱۴۰ گونه گیاهی است که در این باغچه ۵۰ مترمربعی نگهداری می‌کنم. یک چنار هم در میان درختان آقای لطفی هست که حالا ۱۶ ساله شده است.

باغ گیاه‌شناسی ملی ایران گنجینه گونه‌های گیاهی نفیس

نشانی: بزرگراه تهران - کرج، خروجی پیکانشهر، شهرک سروآزاد، خیابان شهید گودرزی، خیابان هشتم غربی

زمان فعالیت: هر روز از ساعت ۱۸ تا ۹

اگر دلتان می‌خواهد درباره انواع گل و گیاه کشورمان و حتی گوشه و کنار آسیا و اروپا اطلاعات کسب کنید، بهتر است به باغ گیاه‌شناسی ملی ایران در شمال غرب تهران بروید. این مجموعه، گنجینه نفیسی از گونه‌های متنوع گیاهی کشورمان و برخی دیگر نقاط دنیا است که به وسعت ۱۴۵ هکتار طراحی و ایجاد شده است.

رویشگاه‌های طبیعی

از سال ۱۳۴۸ در دامنه جنوبی رشته کوه البرز مرکزی و اراضی چیتگر، باغ بزرگی دایر شده که طراحی آن را جمعی از کارشناسان ایرانی با همکاری تعدادی از کارشناسان خارجی انجام داده‌اند. برای ایجاد مناظر و چشم‌اندازهای طبیعی در اینجا ۳۰ گونه که نشان‌دهنده کوه‌های زاگرس، البرز و هیمالیا هستند، ایجاد شده و عدریاچه و آلودخانه و آبخشار نیز در کنار رویشگاه‌ها و جاذبه‌های طبیعی و گردشگری باغ، از دیگر ویژگی‌های خاص این مجموعه هستند. همچنین در این باغ مجموعه‌ای از گیاهان بومی و غیربومی در فضای باز و در گلخانه‌ها کاشت، حفظ و نگهداری می‌شوند. این مجموعه که نقش مهمی در زمینه‌های مختلف تحقیقاتی در این زمینه بر عهده دارد، از رویشگاه ایران و عرویشگاه جهان و ۸ کلکسیون و باغ موضوعی تشکیل شده که رویشگاه‌های ایران مربوط به هیرکانی، زاگرس، البرز جنوبی، ایرانی توراتی، جنوب ایران، بیازهای ایرانی و باغ میوه‌های بومی در کنار باغ‌های اقماری فدک، زاگرس، نوشهر، همدان، یزد و کاشان دلفریبی می‌کنند.

تماشای پرندگان

تنوع زیبایی‌های این مجموعه بسیار است در بخش رویشگاه‌های فرا ایرانی، ویژگی‌های طبیعی جهان و اروپا، چمنزارهای آمریکا، قفقاز و هیمالیا، چین و ژاپن به نمایش درآمده است. همچنین مجموعه‌های موضوعی، قطعات آموزشی و نمایشی، باغ سیستماتیک، باغ گیاهان دارویی و صنعتی، آربورتوم، جنگل و گردشگاه (شاکای)، باغ صخره‌ای و گیاهان زینتی، میدان مرکزی، باغ رز و پهن‌برگ همیشه سبز چشم‌نوازی می‌کند. در بازدید از باغ گیاه‌شناسی ملی ایران، علاوه بر لذت بردن و دیدن گیاهان مناطق مختلف، می‌توانید از دیدن حیوانات و پرندگان زیبای باغ هم لذت ببرید.

